

# Masterclass kinderportret

IRMA BRAAT, KUNSTSCHILDER EN DOCENT AAN DE WACKERSACADEMIE IN AMSTERDAM, GEEFT IN HET WEEKEND VAN 3 EN 4 NOVEMBER EEN MASTERCLASS KINDERPORTRETSCHILDEREN MET MODELLEN VAN ZEVEN TOT TWAALF JAAR. HIERONDER GEEFT ZIJ EEN BESCHRIJVING VAN HAAR AANPAK. SLEUTELWOORDEN ZIJN: VOORBEREIDING, OVERZICHT EN CORRIGEREN. (O JA, EN: GEDULD!)



“Mijn dochter Moon is net zes jaar. Ik heb haar al vaak geschetst en geschilderd. Nu wil zij een keer echt poseren in mijn atelier. Kinderportretten naar waarneming schilderen kan ook best vanaf een jaar of zes. Om haar af te leiden krijgt Moon ‘sprookjes op haar oren’. Op mijn palet plaats ik mijn vaste kleurenrij olie- verf: kraplak, licht rood, Engels rood, gebrande en rauwe omber, goud- en gele oker, chroomoxide groen, ultramarijn, kobalt blauw en titaan wit.

## Ombers

Het atelier is een souterrain met weinig maar mooi daglicht voor een portret. Met een grote kwast en grove streken plaats ik haar in ombers op het doekje. Het schortje moet er ook op: dat vind ik een mooie vorm bij een portret.

Het blijft oppassen voor de beruchte valkuilen bij kinderportretten: te grote onderkaak, te weinig haar, te lange nek op te brede schouders! Op het portret moet zij óók zes jaar zijn, en niet al tien! Met een doek veeg ik in de eerste opzet en corrigeer de schouders, grootte van het hoofd en bovenkant van het haar. Ik kijk continu door mijn oogharen, waardoor ik het beeld versimpel. Moon gaat steeds bozer kijken en zakt wat in: het blauw tussen haar hoofd en haar staartjes valt wat weg. Zo wil ik haar ook op het doek.



Na vijftien minuten is Roodkapje gered en heeft Moon pauze: ze mag zelf even tekenen. Dat geeft mij gelegenheid om afstand te nemen van het werk en op mijn palet een paar kleuren te mengen voor schaduw en licht in het gezicht.

Als we weer starten, neem ik ruim de tijd om haar weer te laten zitten zoals ze zat. Ik geef met lichte toetsen aan waar het licht op haar gezicht en oren valt (gemengde okers, Engels rood en titaanwit). Het wit van het doek speelt nog mee; hiervan heb je geen last als je met een onderschildering werkt.

Met ombers (en wat ultramarijn) pas ik het haar

aan. Met de achtergrondkleur corrigeer ik ook meteen de vorm. Ik dwing mezelf om het portret nog zo lang mogelijk grof te houden, dus nog geen wimpertjes en neusgaatjes! Wellicht moet ik die nog verplaatsen en dat zou jammer zijn van al dat werk.



Weer pauze! Ik laat kinderen ongeveer vier keer een kwartiertje poseren. In de pauzes schilder ik niet door: ik organiseer vast wat kleurmengingen voor straks.

Als Moon weer zit, plaats ik met snelle streken opnieuw wat licht en kleur. Ook pas ik meteen de vorm van de mond aan.

En wéér die grens tussen haardos en achtergrond. Nu plaats ik grofweg de ogen, neus en mond. Ik kan de mengingen op mijn palet direct op het doek gebruiken (ook de groenen voor haar kleding). Nadeel is dat je niet altijd precies de werkelijke kleur treft. Voordeel is dat je snelheid houdt en dat het een vlot geschilderd portret blijft.





Pauze! Ik beloof Moon dat ze nog maar tien minuten hoeft te poseren. De koek is een beetje op bij mijn jonge modelletje. Dat verhoogt bij mij de concentratie, zodat ik alleen waar het echt nodig is een streek zet. Met genoeg verf op mijn kwast 'leg' ik de verf op het doek. Als ik licht plaats op boven- en onderlip en kin pas ik meteen de vorm weer aan. Zo ook met voorhoofd en licht op neus en neusvleugels.



Om haar af te leiden krijgt Moon 'spreekjes op haar oren'



Ik zie alleen wat hazelnootbruin in het linkeroog. Dus plaats ik het alleen daar. Ik houd me in: geen 'lichtjes' in de ogen. Ik zie ze niet, dus ik schilder ze niet! Wel wat blauw/groen oogwit, maar het lichtst zijn de neus en wang... en dat heel mooie stukje lichte oker onder haar pupil, aan de binnenrand van haar onderste ooglid. Daar zet ik een lik oker. Nu de schaduw eronder: met een grotere kwast duw ik het likje licht naar boven tot het klein genoeg is. Zo hoef ik niet met kleine kwastjes te pietepcuteren. Klein beetje kraplak en omber op bovenlipje, en wit met kraplak op het stukje onderlip: belangrijke informatie over de vorm van haar mond. Nu zie ik dat de schouders toch nog hoger moeten. Ik verbeter tot de laatste snik! En dan zijn de laatste tien minuten om...

Het eindresultaat is een vlot geschilderd portretje: je vermoedt het ongeduld van het modelletje. Heb ik de essentie getroffen? Is het nu af? De truc is... om er niets meer aan te veranderen!

Voor meer werk en exposities van Irma Braat:  
[www.irmabraat.nl](http://www.irmabraat.nl)

Voor meer informatie en inschrijven masterclass kinderportretschilderen:  
[www.wackersacademie.nl](http://www.wackersacademie.nl)